

Voorjaarslezingen 2026

Duistere tijden

Drie inspirerende sprekers:

- James Kennedy 28 maart
- Ad van Nieuwpoort 11 april
- Sophie Oosterwijk 18 april

Aanvang 10.30 uur

Fnidsen 37

Of we nu naar het oosten of naar het westen kijken, binnen onze landsgrenzen of daarbuiten, de toekomst ziet er somber uit. Extreme ideologieën, afbraak van de democratie, een steeds voelbaarder klimaatverandering... het voedt eindtijdverwachtingen die om een antwoord vragen.

Over het thema 'Duistere tijden' organiseert de Remonstrantse kerk in Alkmaar dit voorjaar weer een drietal lezingen.

'Duistere tijden' verwijst niet alleen naar onze donkere horizon, maar ook naar het feit dat we niet weten wat erachter schuilgaat: het is ons duister.

Apocalyptiek, de voorstelling van het einde der tijden, duikt bij vlagen in de geschiedenis op, en dat is ook in onze tijd het geval. De eindtijd speelt, bijvoorbeeld onder de evangelicalen in de VS, maar ook in de Russisch Orthodoxe kerk een grote, ook politieke, rol.

Wat de lezingen u willen voorleggen is: hoe krijgen eindtijdverwachtingen in verschillende culturen gestalte? Wat voor antwoorden kunnen we vinden in de Bijbel? Hoe werden ze letterlijk verbeeld? Door inzicht in deze voorstellingen lukt het ons hopelijk er beter mee om te gaan.

Plaats Remonstrantse Kerk, Fnidsen 33-37, 1811 ND Alkmaar

Tijd De lezingen beginnen om 10:30 uur en worden afgesloten met een lichte lunch.

Kosten € 12,- per lezing (incl. koffie, thee, lunch)

Opgave remonstrantseschuilkerk@gmail.com of 072 511 0868

Apocalyptiek in de VS

In de eerste lezing laat de Amerikaanse historicus James Kennedy zijn licht schijnen over de eerste vraag: wanneer en onder invloed van welke factoren zijn eindtijdverwachtingen een rol gaan spelen in de VS en hoe groot is hun invloed op de politiek? Wat geloven de 'apocalyptici' precies, hoe beïnvloedt dat hun leven?

Interessant is in dit verband ook hoe de machthebbers in Rusland, kerk en staat, eindtijdverwachtingen inzetten als politiek middel.

Ook gaat Kennedy in op de vraag of er in de Nederlandse geschiedenis vergelijkbare bewegingen zijn geweest en hoe het die ten slotte verging. En kunnen we op basis van de geschiedenis verwachten dat dat geloof ook weer wegebt?

James Kennedy (Orange, Iowa 1963) heeft Nederlandse voorouders en woont en werkt al sinds 2003 in Nederland, de afgelopen tien jaar als hoogleraar moderne Nederlandse geschiedenis aan de Universiteit van Utrecht. Daarnaast is hij columnist bij dagblad Trouw.

Bijbels tegengif voor nu

In een tijd waarin autocraten de dienst uitmaken, flagrante leugens als waarheden worden verkocht, tech-miljardairs onze publieke ruimte lijken te bezetten en daarmee voor een groot deel bepalen hoe wij denken, zullen we alert en weerbaar moeten blijven.

Theoloog en predikant Ad van Nieuwpoort laat zien hoe een actuele herlezing van aloude bijbelverhalen ons kan helpen om mentaal weerbaar te worden. Deze verhalen zijn volgens Van Nieuwpoort bedoeld om onze 'goedgelovigheid' te bevragen en ons een nieuw perspectief aan te reiken. In zijn duiding van het apocalyptische boek Daniël, laat hij zien hoe de verteller alles uit de kast haalt om zijn lezer aan te moedigen tot zelfreflectie en verzet. Mentale weerbaarheid begint door jezelf vragen te stellen. Het herlezen van bijbelverhalen kan ons daarbij helpen.

Ad van Nieuwpoort (1966) studeerde theologie aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij in 2006 promoveerde. Hij was sinds 1996 predikant in onder meer Amsterdam, Bloemendaal en nu in Den Haag. Daarnaast publiceerde hij een groot aantal theologische boeken. In oktober 2025 verscheen van zijn hand 'Buig niet. Bijbels tegengif voor nu'

Verbeelding van de eindtijd

De in 1516 overleden schilder Jeroen (Jheronimus) Bosch is bekend om zijn zeer individuele visioenen van het hiernamaals, en dan vooral de helse taferelen met merkwaardige duivels die zondaars op gruwelijke wijze folteren. Zijn werk is onmiddellijk herkenbaar, zonder meer 'eigenaardig', vaak duister, en stoot moderne kijkers daarom vaak af.

De lezing van kunsthistorica Sophie Oosterwijk biedt een beeld van de kunstenaar Jeroen Bosch, zijn werk en de tijd waarin hij leefde: een periode van ontdekkingsreizen en boekdrukkunst, maar ook de vooravond van de Reformatie. Die context en een uitleg van de moraal en symboliek maken de schilderijen van Bosch toegankelijker, al zullen er altijd raadsels blijven: het werk van Bosch is nu eenmaal mysterieus.

Sophie Oosterwijk studeerde Engelse literatuur in Leiden en mediëvistiek in York. Ze promoveerde in Leicester (Engeland) in de middeleeuwse kunstgeschiedenis en vervolgens in Leiden in de Engelse literatuur met een proefschrift over de dodendans. Ze woont en werkt tegenwoordig weer in Nederland als freelance spreker, onderzoeker en schrijver.

Remonstranten zijn ondogmatische christenen die vrijheid en verdraagzaamheid belangrijk vinden. Zij vormen een vrijzinnig kerkgenootschap met een open karakter, dat veel waarde hecht aan de eigen levensbeschouwelijke weg die mensen gaan.

Meer informatie over remonstranten in Alkmaar: alkmaar.remonstranten.nl Landelijke website: remonstranten.nl